

Föreningen Byggnadskultur Umeå bekräftar att vi den 6 oktober 2023 tagit emot Umeå kommuns beslut att avsluta tillsynsärendet rörande bristfälligt underhåll av Sofiehems Träsliperis pumphus, beläget inom fastigheten Strömpilen 1.

Eftersom en upprustning skett saknas grund eller skäl att fortsätta ärendet med att utreda behovet av underhållsåtgärder eller att utfärda åtgärdsföreläggande. Det hade förstås varit att föredra att de mest skadade tegelstenarna, där stora delar saknas, hade bytts ut mot hela av samma format istället för att bara fylla hålrummen med ett mer än dm-tjockt putslager. Det är ett tillvägagångssätt som lämnar en del att önska. För en byggnad med detta värde som ska bevaras så hade högre krav på åtgärdandet av de skador som förorsakats sedan 2018 varit motiverat. Även om det självfallet medför högre kostnader än att bara täcka över skadat tegel. Men en upprustning har ju skett där det väl synliga förfallet har åtgärdats. Så det finns nu ingen anledning för Umeå kommun att ställa krav på att reparation ska ske, eller hur. Det är bara synd att det ska behöva anmälas till kommunen (och media) för att en byggnad q-märkt med uttryckligt rivningsförbud inte ska få förfalla i årtal.

Föreningen Byggnadskultur vill däremot betona en omständighet vi tog upp i vår anmälan, som då inga tecken på förändring ännu nått oss, bör tas med av kommunen i det fortsatta planarbetet. Nämligen att grundorsaken till de uppkomna skadorna kvarstår. Den markhöjning som innebär att fyllnadsmassor lagts en meter upp mot väggen av putsat murtegel har skett före att Pumphuset q-märktes för att bevaras. När byggnadens kulturhistoriska värde nu är fastslaget, och sägs delas av fastighetsägarna Svenska Handelsfastigheter AB, så behöver även detta grundproblem som är ett hot mot byggnaden åtgärdas genom att sänka marknivån närmast den. Eller att åtminstone isolera väggen från kontakt med kringliggande mark. Annars är det enbart en tidsfråga innan samma slags skador uppstår igen då den putsade tegelväggen fortsätter att suga upp fukt från fyllnadsmassorna. Med följd att fryssprängning sker under den kallare årstiden. Det har Umeå kommun en möjlighet och ett ansvar att åtgärda genom kommande planprocess ifall inte ägaren själv agerar för att få bort det destruktiva förhållandet.

Eftersom detta åtgärdsbehov inte hanterades genom tillsynsärendet där föreningen påtalade det, så behöver det beaktats i kommande planarbete för att inrymma mer bebyggelse. För åtgärdas inte orsaken till skadorna är det ofrånkomligt att vi snart har samma situation igen.

Föreningen Byggnadskultur Umeå
Ordförande Lennart Frostesjö